

četli jsme —

**JOSÉ LUIS
GONZÁLEZ
MACÍAS:
Atlas majáků
na konci světa**

65. pole, Praha
2022, edice Za obzor,
160 s., ISBN
978-80-88268-64-2

„Na otevřeném moři, kilometr a půl od Rybalče, v místech, kde se řeka Dněpr vlévá do Černého moře, se už sto let nad mořem vypíná elegantní stavba. Její přítomnost je nezbytná dokonce i dnes...“
Kouzlem nechtěného začíná kniha mapující majáky „na konci světa“ zrovna na Ukrajině, v místech, kde dnes útočí ruské vojsko. Dohromady ale obsahuje 34 příběhů z různých míst na Zemi, které popisují historii staveb, jejich účel a fungování i náročný, osamělý a někdy až šílený život jejich obyvatel, strážců. Text doprovázejí působivé ilustrace, námořní mapy, architektonické náčrty (vše je dílem autora) i kuriózní detaily. Autor za knihu obdržel cenu španělského ministerstva kultury. (eb)

**JOHAN EKLÖF:
Manifest za
tmu. O umělém
osvětlení
a ohrožení
prastarého rytmu**

Host, Brno 2023, 223 s.,
ISBN 978-80-275-1356-7

Vědec zabývající se netopýry a kaloni z povahy své práce musí být přítel tmy. Ale lidstvo tmu narušuje; umělé světlo způsobuje světelné znečištění, které nejen ohrožuje netopýry, ale také „nutí ptáky zpívat uprostřed noci, posílá želví mláďata nesprávným směrem a brání námluvám korálů za svitu úplňku“. A škodí i člověku samému. Švédský vědec vysvětluje, jak světelný smog ovlivňuje přirozené biorytmy zvířat, rostlin i člověka, a doufá, že se v blízké budoucnosti i umělé osvětlení dočká stejně přísné regulace jako hluk. (eb)